

EEN PROEFNEMING MET EXOTISCHE NAALDHOUTSOORTEN IN DRENTE.

door
Ir J. L. W. BLOKHUIS

In 1932 is in de boswachterij „Odoorn” een bescheiden proefveld aangelegd om na te gaan, hoe enkele naaldhoutsoorten, die bekend staan als parkbomen, bosvormend kunnen optreden.

Daartoe is beplant een voormalig heideveld, van goede kwaliteit met keileem in de ondergrond en met een gemengde begroeiing van dop- en struikheide. Na diep ploegen, schijfeggen en doorploegen is het eenmaal beteeld met gele lupinen na bemesting met 500 kg. slakkenmeel en 200 kg. kalizout. Het jaar daarop in 1932 is het opnieuw met dezelfde hoeveelheid kunstmest bemest en beplant met de naaldhoutsoorten in rijen van 5 m. van elkaar en in de rij $2\frac{1}{2}$ m. van elkaar. De tussenruimte werd bezaaid met inlandse eikels en beplant met 2-j. witte els. Gedurende de eerste jaren is nog enige beschutting gegeven door het plaatsen van elzentakken om de jonge planten. Thans 16 jaar na de aanleg kan men enige conclusie trekken, te meer, daar in deze periode buitensporige vorstperioden hebben geheerst.

Dit proefveld heeft alleen betekenis als oriënterend onderzoek, het zijn min of meer toevallig bij elkaar gezochte soorten, gekocht bij een boomkweker. Het is natuurlijk beter zelf zaad te bestellen bij een be-

Soorten	Aantal planten	Aantal in Sept. 1948	lengte 1934 cm.	lengte Sept. 1948		
				min.	max.	gemid.
<i>Abies alba</i> Mill.	14	11	20	70	280	180
<i>Sequoia sempervirens</i> Endl.	14	—	—	—	—	—
<i>Abies veitchii</i> Lindl.	42	42	100	775	840	800
<i>Abies nordmanniana</i> Spach.	63	49	15	85	430	250
<i>Sequoia gigantea</i> Dcne = <i>Sequoiadendron giganteum</i> Buchholz	14	3	67—100	420	730	600
<i>Abies concolor</i> Engelm.	63	57	40—48	230	700	440
<i>Cedrus libani</i> Loud.	63	—	—	—	—	—
<i>Abies numidica</i> Carr.	53	46	37	40	215	100
<i>Cedrus atlantica</i> Manetti	63	—	—	—	—	—
<i>Abies balsamea</i> Mill.	63	63	110—150	730	1035	960
<i>Picea polita</i> Carr.	37	37	30	50	190	110
<i>Tsuga mertensiana</i> Carr.	21	19	110—130	425	810	540
<i>Picea omorika</i> Purkyne	14	14	55—70	650	750	710
<i>Tsuga canadensis</i> Carr.	63	63	65—75	330	530	400
<i>Picea engelmannii</i> Engelm.	21	16	50—83	170	630	480
<i>Picea sitchensis</i> Carr.	63	63	100—140	420	810	715
<i>Taxus baccata</i> L.	63	39	32—40	130	170	140
<i>Picea pungens</i> Engelm.	63	62	50—63	230	420	250
<i>Taxodium distichum</i> Rich.	6	—	—	—	—	—
<i>Cryptomeria japonica</i> D. Don.	6	1	125—165	•	700	—

trouwbaar zaadhandelaar, want van onderstaande soorten is de herkomst niet bekend. Toch meen ik, dat de onderstaande gegevens een waardevol idee geven van enkele soorten, die dan meer belangstelling waard zijn. Uitbreiding van een dergelijk onderzoek heeft in Drente vooral betekenis, omdat conclusies in Midden-Nederland niet zonder meer overdraagbaar zijn voor Drente, waar het klimaat anders is.

Allereerst moet het negatieve resultaat worden geconstateerd, dat enkele soorten reeds zijn uitgevallen. De hevige vorst in de winter 1940—1941 heeft veel kwaad gedaan. Dat *Cryptomeria jap.* is ondergegaan, is nog geen bewijs, dat het klimaat te koud is, want nabij Winschoten bij een boerderij staat een oprijlaan van deze houtsoort, die kerngezond is.

De grootste lengtegroei heeft vertoond *Abies balsamea*. De stamvorm is niet fraai, zodat de houtwaarde ongunstig wordt beïnvloed. Dan volgt *Abies Veitchii*, een Japanse boom, die ook uitmunt in snelle groei en daarbij een goede stamvorm vertoont. Deze soort verdient wel bijzondere aandacht. Daarop volgt de bekende sitkaspar die gelijk staat met *Tsuga mertensiana*. Laatst genoemde soort heeft evenwel ook enige stuikachtige verschijningsvormen. Uit andere proefnemingen met *Tsuga mert.*, geteeld uit zaad uit Brits Columbia (Canada) is mij gebleken, dat de in 1943 geplante exemplaren veel meer éénstammige planten hebben. Deze houtsoort toont plaatselijk een voortreffelijke groei, zodat verdere toepassing aanbeveling verdient. De *Picea omorika* is een verrassing in slankheid en schoonheid. De boom is ijzersterk. Dr J. Th. Oudemans heeft destijds mijn aandacht op deze exoot gevestigd als waardevolle bosboom. Later heb ik zaad kunnen kopen en de daaruit geteelde planten (11 jaar oud) zijn voortreffelijk. Reeds vóór de oorlog was het in Joegoslavië verboden dit zaad uit te voeren, omdat dit land voor reboisatie alle korrels broodnodig had.

Tsuga canadensis is struikvormig, *Tsuga's* zijn beter geschikt voor onderplanting dan voor veldbeplanting.

De weinige *Sequoia gigantea* zijn meer merkwaardig dan aanbevelenswaardig. *Abies concolor* en *Abies nordmanniana* zijn bekend genoeg om deze nader te noemen.

De gezaaide eiken omsluiten de exoten meer en meer, en moeten telkens worden weggenomen. Daardoor raken de langzaam groeiende planten steeds meer achter bij de soorten, die boven de eiken groeien.

In deze proefneming is niet opgenomen *Thuja plicata* of *gigantea*, omdat van deze soort reeds proefveldjes waren aangelegd. Toch wil ik er op wijzen, dat ook deze soort onze aandacht ten volle waard is. De hevigste vorstperioden worden zonder schade overleefd.

Juist in verband met het feit, dat de Douglasspar niet meer die zekerheid biedt, door de aantasting van *Phaeocryptopus*, is het van belang ook andere naaldhoutsoorten in de proefneming te betrekken.

Een woord van dank wil ik hier brengen aan de boswachter 1e klasse M. Meelker, die met voorbeeldige zorg de jonge planten heeft „opgetrokken” (Drentse uitdrukking voor grootgebracht).